



Anders Sæter
Fjellbu
6650 SURNADAL

Tillatelse til utsetting av vrifuru/contortafuru på gnr/bnr 35/4 og 47/26 i Surnadal kommune - Anders Sæter

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir Anders Sæter tillatelse til utsetting av innlandsformen av vrifuru (contortafuru) på gnr/bnr 35/4 og 47/26. Tillatelsen gjelder for 18000 stk. tre på et areal opp til 100 daa på avmerka areal i vedlegget til søknaden, og har hjemmel i §§ 7, 8, 9 og 10 i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

Det er satt vilkår til tillatelsen.

Vi viser til søknad datert 19.08.2012. Søknaden gjelder utsetting av innlandsformen av vrifuru/contortafuru (*Pinus contorta* ssp. *Latifolia*) på eiendom 35/4 og 47/26 i Surnadal kommune. Plantefeltene er avmerka i kartvedlegget til søknaden. Formålet med utsettinga er skogproduksjon. Søknaden gjelder 18000 stk trær på et areal opp mot 100 dekar. Utsettinga skal fylle ut tomrom i plantefelt hvor det tidligere har vært plantet norsk furu som har vært angrepet av snøskytte. Plantene skal sås ut i planteskolen i mars 2013. Utsetting vil skje våren 2014.

Utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål av 25.05.2012 (heretter kalt forskrifta). Formålet med forskrifta er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 1.

Søknaden skal vurderes mot prinsippene for offentlig beslutningstaking i §§ 8-12 i naturmangfoldloven (NML), jf. § 7 i NML.

Vurdering

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til utsetting, skal eventuelle uheldige følger for naturmangfoldet vektlegges. Det skal legges særlig vekt på om treslaget og eventuelle følgeorganismer medfører risiko for uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet, jf. § 7 i forskrifta. Utplanting av utenlandske treslag kan ha en negativ påvirkning på naturmangfoldet ved å endre den naturlige arts-sammensetningen og økologiske funksjoner på stedet. Vrifuru er av artsdatabanken klassifisert som en art med potensielt høy risiko. Slike arter har per i dag liten påvirkning på

norsk natur. De er ikke oppført på svartelista 2012 utarbeidet av artsdatabanken. Vrifuru er vurdert til å ha et høyt invasjonspotensial som følge av lang levetid og moderat fortetningsrate, men har på samme tid små økologiske effekter. Spredningen skjer først og fremst på grunn av tilsiktet utsetting som produksjonsart. Utsikta spredning fra skogbruket forekommer. Vrifuru setter frø fra 15-20 års alder. Innlandsformen har vist liten evne til spredning i Norge. Konglene er avhengige av skogbrann for å åpne seg og slippe frøene. Dette er likevel ikke absolutt, da frøforvillia vrifuru i følge artsdatabanken er registrert på nye områder uten at det har vært skogbrann.

I følge søknaden skal utsettingen skje i tidligere hogstfelt og som supplering i eksisterende plantefelt. Det er fra før gran, sitka, douglas, hybridlerke, contorta og norsk furu i området. I følge artskart og naturbase er det ikke registrert trua eller utvalgte naturtyper i nærheten. Lengst vest på eiendom 47/26 i Tverrådalen, nord for elva Tverråa, er derimot naturtypen rik edelløvskog registrert. Ingen av plantefeltene er innafor dette området. Rik edelløvskog er vurdert som en viktig naturtype. Skogen har mye hassel, og noe alm nederst i lia. Alm er klassifisert som en nær trua art. Skorpefiltlav på osp er også registrert her, en art som også er nær trua. Plantefeltet som ligger i Tverrådalen lengst vest, går noe utafor kartvedlegget så grensene nordvest er uklare. Vi legger til grunn at feltet ikke går innafor området avmerka som rik edelløvskog. Det samme plantefeltet er delvis innafor et område som i naturbase er markert som bjørkeskogli. Dette er et stort område med naturskog som omfatter noe av Tverrådalen, Østbødalen og Søyadalen. Denne skogen har mye død skog som gir et godt næringsgrunnlag for hakkespetter. Det er ellers ikke registrert prioriterte eller trua arter innafor eller i umiddelbar nærhet til plantefeltene. Like utenfor eiendomsgrensa til eiendom 35/4, i nærheten av plantefeltet som ligger lengst nordøst på denne eiendommen, er et område registrert med en MiS-figur. Området er klassifisert som eldre løvsuksesjon. Uheldige effekter på naturtyper og arter som følge av utsetting av vrifuru på eiendommene 47/26 og 35/4 er likevel lite sannsynlig. Dette grunna den lave naturlige spredningsfaren. Kunnskapsgrunnlaget om vrifurua og dens effekter på naturmangfoldet vurderes som tilstrekkelig, jf. §§ 8 og 10 i naturmangfoldloven (NML). Vi vurderer videre at behovet for å ta i bruk føre-var-prinsippet (§ 9 i NML) er lite.

Bruk av utenlandske treslag i skogproduksjon kan gi store fordeler i skogproduksjonen, sammenlikna med norske arter. Vrifurua skal i dette tilfellet erstatte norsk furu som har vært angrepet av soppsykdommen snøskytte. I motsetning til den norske furua er vrifurua motstandsdyktig mot sykdommen. Vrifuru har i tillegg en rask ungdomsvekst og har i norske og svenske forsøk i gjennomsnitt vist ca. 30% større produksjon sammenliknet med vanlig furu. Enda større forskjeller er det på de svakeste markslagene. Den tåler tørre forhold og vokser bra på grøfta myr. Arten er naturlig utbredt i vestlige deler av Nord-Amerika, og innført til Europa i 1855. I Norge har vrifuru vært planta fra Agder i sør til Finnmark i nord, først på slutten av 1800-tallet. Tyngdepunktet av plantefelt finnes i høyereliggende skog i Hedmark og i Trøndelag. Vrifuru er en typisk pioner, og vokser på myr, i flyvesand, strandsoner, rabber og brannfelt osv. Når vi i tillegg til de store fordelene for næringen vurderer spredningspotensialet og de økologiske effektene som små, vil en tillatelse i dette tilfellet gi de beste samfunnsmessige resultatene, jf. § 12 i NML.

Om det observeres spredning av vrifuru utenfor plantefeltene skal det rapporteres så snart som mulig til oss, jf. § 8 i forskrifta. I følge § 11 i NML skal kostnader ved miljøforringelse dekkes av tiltakshaver. Det er videre lovpålagt å sørge for at de som gjennomfører utsettingen skal gjøres kjent med vilkårene til en tillatelse til utsetting. Ved overdragelse av

en eiendom skal også den nye eieren informeres om tillatelsen og eventuelle vilkår, jf. § 9 i forskrifta.

I tillegg er den som har fått tillatelsen til utsetting pliktig til å føre internkontroll, jf. § 10 i forskrifta. Med internkontroll menes jf. § 3 i forskrifta: *systematiske tiltak som skal sikre at utsettingen planlegges, organiseres, og utføres i samsvar med bestemmelser fastsatt i denne forskriften*. En søknad skal inneholde dokumentasjon av internkontroll, noe som ikke er inkludert i din søknad. Det som er mest aktuelt i ditt tilfelle vil være å gi informasjon om forskrifta og vilkårene til tillatelsen til de som arbeider med de gjeldende plantefeltene, samt at dere rapporterer til oss om dere registrerer spredning av trær utafor plantefeltene.

Vi minner til slutt om § 5 i forskrift om bærekraftig skogbruk, der det står at skogeieren skal sørge for at verdiene i viktige livsmiljø og nøkkelbiotoper skal tas vare på i samsvar med retningslinjene i Levende skog. Et av plantefeltene går langs nordsida av elva Tverråa. Her må det tas hensyn til kantsonen, nærmere beskrevet i Levende skog, punkt 12.

Vi vektlegger at det trolig vil være liten effekt på naturmangfoldet i utsettingsområdet som følge av planting av vrifuru. Med bakgrunn i opplysningene over vurderer vi spredningsfaren som lav, og faren for negative økologiske effekter som liten.

Vedtak:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir Anders Sæter tillatelse til utsetting av innlandsformen av vrifuru (contortafuru) på gnr/bnr 35/4 og 47/26. Tillatelsen gjelder for 18000 stk. tre på et areal opp til 100 daa på avmerka areal i vedlegget til søknaden, og har hjemmel i §§ 7, 8, 9 og 10 i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

Det er satt følgende vilkår:

- 1. Vi legger til grunn at plantefeltet som ligger lengst vest på eiendom 47/26 ikke strekker seg innafor området markert som rik edelløvskog.**
 - 2. Om det oppdages spredning av trær utafor plantefeltene skal Fylkesmannen i Møre og Romsdal varles.**
 - 3. Søker skal sørge for at alle som arbeider med utsettingen eller hogst av trærne gjøres kjent med reglene i forskrifta, og vilkårene for tillatelsen, jf. § 10 i forskrifta.**
 - 4. Ved overdragelse av eiendommen plikter grunneier å informere ny eier om tillatelsen og vilkårene, jf. § 9 i forskrifta.**
 - 5. Tillatelsen skal oppbevares hos tiltakshaver og grunneier inntil vilkårene i tillatelsen er oppfylt, jf. § 7 fjerde ledd i forskrifta.**
- Søknaden er vurdert i forhold til §§ 8-12 i naturmangfoldloven.**

Vedtaket kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning innen tre uker i samsvar med forvaltningsloven. En eventuell klage skal opplyse om hvilke endringer man ønsker i vedtaket, og skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Med helsing

Ulf Lucasen (e.f.)
seksjonssjef

Jorunn Mittet Eriksen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Surnadal kommune	Skei	6650	Surnadal
SABIMA	Postboks 6784 St Olavs plass	0130	OSLO
Surnadal og Rindal		6656	Surnadal
lensmannskontor			